

การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษา ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

ปวันรัตน์ แก้วปิลลา¹ รัตนา สุวรรณทิพย์^{2*} อรพรรณ ไชยรินทร์¹ อรอนงค์ เห่งน้อย¹
และ สุรรัตน์ สุธรรม³

รับบทความ 4 ธันวาคม 2567 แก้ไขบทความ 19 มีนาคม 2568 ตอบรับบทความ 4 เมษายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ที่มีต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา และ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นักเรียนมัธยมต้นในเขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จำนวน 195 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ลักษณะส่วนบุคคล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.51 ลักษณะสังคมของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 43.59 2) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.28, S.D. = 0.61) และ 3) ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส พบว่า ควรเพิ่มระยะเวลาการให้คำปรึกษารายบุคคลมากขึ้น และเพิ่มการแนะแนวเกี่ยวกับทุนการศึกษาและโอกาสทางอาชีพ

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ; แนะนำการศึกษา; โรงเรียนขยายโอกาส

¹เจ้าหน้าที่งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม

²หัวหน้างานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม

³เจ้าหน้าที่งานประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม

*ผู้ประสานงานหลัก: rattana.su@npu.ac.th

Study of Student Satisfaction towards Educational Guidance Activities of Students in the Extended Opportunity School in Sri Songkhram District, Nakhon Phanom Province

Pawanrat Kaewpeela¹ Rattana Suwannatip^{2*} Orapan Chaiyarin¹
Onanong Ngaonoi¹ and Sureerat Sutham³

Received 4 December 2024.; Revised 19 March 2025; Accepted 4 April 2025

Abstract

The purpose of this research was 1) to study the level of satisfaction of students from extension schools in the Sisongkhram district, Nakhon Phanom province, regarding the guidance activities of their school, and 2) to explore the suggestions from students on the guidance activities in their schools. This was a quantitative research study, using questionnaires to collect data from 195 lower-secondary students in the Sisongkhram district. The statistics used to analyze the data included percentage, mean, and standard deviation. The research findings showed that 1) the demographic characteristics of the respondents were mostly female, accounting for 60.51%, and regarding their social characteristics, the majority lived with their parents, accounting for 43.59%; 2) the students' satisfaction with the guidance activities in the extension schools of the Sisongkhram district was at a high level ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.61); and 3) the students' suggestions for the guidance activities included increasing the duration of individual counseling and expanding guidance on scholarships and career opportunities.

Keywords: Satisfaction; Educational Guidance; Opportunity Expansion School

¹Educational and Career Counseling Officer, Sri Songkram Industrial Technology College, Nakhon Phanom University

²Head of Educational and Career Guidance, Sri Songkram Industrial Technology College, Nakhon Phanom University

³Educational Quality Assurance Officer, Sri Songkram Industrial Technology College, Nakhon Phanom University

*Corresponding Author: rattana.su@npu.ac.th

บทนำ

การศึกษาและพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน โดยเฉพาะในโรงเรียนขยายโอกาสซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนในพื้นที่ชนบท การดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวที่มีประสิทธิภาพจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักตนเอง สามารถวางแผนชีวิตการศึกษาและอาชีพได้อย่างเหมาะสม อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาของนักเรียนอย่างรอบด้าน ดังนั้น การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงและพัฒนาระบบการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงได้กำหนดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะด้วยกัน คือ กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อมุ่งส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้พัฒนาด้านอย่างเต็มตามศักยภาพ รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น พึ่งตนเอง มีทักษะในการเลือกแนวทางการศึกษา การงานอาชีพ ชีวิตและสังคม มีสุขภาพจิตที่ดี มีจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อครอบครัว สังคมและประเทศชาติด้วยแต่สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีสิ่งมอมเมา ยั่วยุมากขึ้น ทำให้นักเรียนบางส่วนมีปัญหาทางพฤติกรรมการพัฒนาบริการและแนะแนวให้มีคุณภาพนั้น จึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อสนองความต้องการ ความพึงพอใจของนักเรียน และเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ที่จะต้องก้าวออกจากสถานศึกษาสู่สถานศึกษาที่สูงขึ้น และไปสู่สังคมภายนอกที่มีการแข่งขันสูงต่อไป (กชพรรณ วรรณภีร์, 2549)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่พัฒนาส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2567) โดยมุ่งเน้นไปที่การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเตรียมผู้เรียนไว้สำหรับในอนาคต (สุทิวรรณ ตันติรจนวงศ์, 2560) ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และสังคมอย่างรวดเร็ว การแนะแนวการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง วางแผนเส้นทางการศึกษาและอาชีพได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานในอนาคต

งานแนะแนวเป็นงานที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพและสามารถ จัดการชีวิตของตนเองอย่างชาญฉลาด มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจโลกกว้าง ทางการศึกษาและอาชีพ สามารถตัดสินใจ แก้ปัญหา เลือก และวางแผนชีวิตการเรียน อาชีพ และสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม (เจตนา พงษ์พฤษ, 2566) โดยเฉพาะในโรงเรียนขยายโอกาสซึ่งให้บริการแก่นักเรียนในพื้นที่ชนบทและกลุ่มที่มีข้อจำกัดทางเศรษฐกิจงานแนะแนวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยเหลือและสนับสนุนให้นักเรียนสามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง และวางแผนอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดแก้ปัญหา ตัดสินใจ มีเป้าหมาย วางแผนในการดำเนินชีวิตในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพและการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม (บันดดา สิงห์โต, 2564) ถ้าได้รับการแนะแนวที่ดีก็จะสามารถค้นพบความถนัดของตนเองได้ถูกต้อง และเลือกเรียนในสาขาที่ตนถนัดได้เพื่อไปสู่การมีงานทำ (อภิชาพันธ์ หมั่นภักดี, 2555)

ผู้วิจัยในฐานะเป็นทีมงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม พบว่า การดำเนินงานในอดีตที่ผ่านมายังไม่มีการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียน

ขยายโอกาส และการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสยังมีความท้าทาย ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาระบบแนะแนวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาระบบแนะแนวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ที่มีต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา
- 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สามารถกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยได้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จำนวน 259 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จำนวน 195 คน ด้วยวิธีการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างจาก สูตร Tora Yamane โดยกำหนดความคลี่อนที่ 95% หรือที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญที่อาศัยการให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจบริการแนะแนวการศึกษา เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1. แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ และการอยู่อาศัย 2. แบบสอบถามปลายเปิด (questionnaire) ประกอบด้วย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจบริการแนะแนวการศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบ (Rating Scale) โดยวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบริการแนะแนวโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกแสดง ความคิดเห็น 5 ระดับ ใช้มาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งใช้วิธีแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) คำตอบแบบประเมินในการวัดระดับความพึงพอใจ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความพึงพอใจน้อยที่สุด	เทียบกับ 1
ความพึงพอใจน้อย	เทียบกับ 2
ความพึงพอใจปานกลาง	เทียบกับ 3
ความพึงพอใจมาก	เทียบกับ 4
ความพึงพอใจมากที่สุด	เทียบกับ 5

เกณฑ์ในการวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมิน (พิสุทธา อาริราษฎร์, 2550) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารข้อมูลเนื้อหาที่ครอบคลุมตัวกรอบแนวคิด เขียนข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา และนำแบบสอบถามดังกล่าวให้ผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ของผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

2) เมื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปการวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้องพบว่า มีความสอดคล้องเฉลี่ยที่ 0.67-1.00 และดำเนินการปรับแก้ข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จึงสรุปได้ว่าทุกข้อคำถามสามารถนำไปใช้งานได้

3) จัดทำแบบสอบถามผ่านระบบ Google form เพื่อให้นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส ตอบแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยประสานงานโดยตรงกับนักเรียนในช่วงระยะเวลาที่ออกบริการแนะแนวการศึกษา
- 2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสถานที่ออกแนะแนวการศึกษานั้น
- 3) นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ แปลความ สรุปผลและรายงานผลการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยกำหนด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา เป็นสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ของข้อมูลแบบสอบถามในส่วนที่ 1 ได้แก่ เพศ และการอยู่อาศัย

2) นำหาค่าคะแนนเฉลี่ย ได้แก่ ข้อมูลส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบริการแนะแนวโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม สามารถสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
1. นักเรียนพึงพอใจกับการให้บริการแนะแนวของโรงเรียนในระดับใด	4.47	0.75	มาก
2. เนื้อหาการแนะแนวที่ได้รับมีประโยชน์ต่อการวางแผนการศึกษาของคุณเพียงใด	4.01	0.85	มาก
3. สถานที่และสภาพแวดล้อมในการให้บริการแนะแนวมีความเหมาะสมเพียงใด	4.43	0.51	มาก
4. ระยะเวลาในการให้บริการแนะแนวมีความเหมาะสมเพียงใด	3.94	0.24	มาก
5. เอกสารและสื่อประกอบการแนะแนวมีความชัดเจนและเข้าใจง่ายเพียงใด	4.57	0.53	มากที่สุด
6. กิจกรรมแนะแนวช่วยส่งเสริมการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนเพียงใด	4.59	0.62	มากที่สุด
7. นักเรียนได้รับข้อมูลที่หลากหลายและครอบคลุมเกี่ยวกับโอกาสทางการศึกษาเพียงใด	4.21	0.58	มาก
8. กิจกรรมแนะแนวช่วยพัฒนาทักษะการวางแผนชีวิตของนักเรียนเพียงใด	4.25	0.62	มาก
9. สื่อและช่องทางการประชาสัมพันธ์กิจกรรมแนะแนวมีความทันสมัยเพียงใด	4.02	0.43	มาก
10. นักเรียนเห็นว่ากิจกรรมแนะแนวมีส่วนช่วยในการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคตระดับใด	4.56	0.96	มากที่สุด
11. โดยภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนอยู่ในระดับใด	3.98	0.60	มาก
รวม	4.28	0.61	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวช่วยส่งเสริมการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนเพียงใดมากที่สุด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

($\bar{X}$ =4.59, S.D. = 0.62) รองลงมาเอกสารและสื่อประกอบการแนะแนวมีความชัดเจนและเข้าใจง่ายเพียงใด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.57, S.D. = 0.53) และสุดท้ายโดยภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนอยู่ในระดับใด เพียงใด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.98, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

ลำดับ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
1	เพิ่มระยะเวลาการให้คำปรึกษารายบุคคลมากขึ้น	15
2	เพิ่มการแนะแนวเกี่ยวกับทุนการศึกษาและโอกาสทางอาชีพ	14
3	อยากให้มีนิทรรศการแนะแนวการศึกษาที่หลากหลายและน่าสนใจ	13
4	จัดกิจกรรมค่ายอาชีพเพื่อให้นักเรียนได้สำรวจความสนใจ	10
5	เชิญศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จมาแชร์ประสบการณ์	8
6	เพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดีย	5
รวม		65

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม มีความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวช่วยส่งเสริมการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนเพียงใดมากที่สุด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.59, S.D. = 0.62) ทั้งนี้ เนื่องจากกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อดังกล่าวได้จัดให้มีข้อมูลที่ครบถ้วนเกี่ยวกับทางเลือกในการศึกษาต่อ นำเสนอข้อมูลที่ทันสมัยเข้าใจง่าย และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัย อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายทั้งการให้คำปรึกษารายบุคคลและการให้ข้อมูลในรูปแบบกลุ่ม ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถพิจารณาความถนัด ความสนใจ และศักยภาพของตนเองเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาที่เหมาะสมกับตนเอง สอดคล้องกับ มนตรี อินตา (2562) นำเสนอไว้ว่า โรงเรียนควรมีห้องรับฟังปัญหาและให้คำปรึกษา กล้องแสดงความคิดเห็น มีการจัดหาแหล่งงานที่นักเรียนสามารถทำงานพิเศษหรือหารายได้พิเศษระหว่างเรียน มีการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนและการจัดกิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่ สนับสนุนทุนการศึกษา สำหรับนักเรียนที่ยากไร้ มีการจัดกิจกรรมแนะแนวที่หลากหลาย และน่าสนใจ มีค่ายแนะแนว การศึกษาต่าง ๆ และเชิญวิทยากรที่มีประสบการณ์จริงหรือพี่ ๆ ในสาขาอาชีพต่าง ๆ มาแนะแนวทางในการเรียนต่อในสาขาอาชีพนั้น ๆ และมีการจัดเรียนเพิ่มเติมให้แก่เด็กนักเรียนหลังเลิกเรียน

2. ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส พบว่า ควรเพิ่มระยะเวลาการให้คำปรึกษารายบุคคลมากขึ้น รองลงมาควรเพิ่มการแนะแนวเกี่ยวกับทุนการศึกษาและโอกาสทางอาชีพ และอยากให้มีนิทรรศการแนะแนวการศึกษาที่หลากหลายและน่าสนใจ ทั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนให้ความสนใจ

ในกิจกรรมดังกล่าว แต่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจที่จะมีผู้ชี้แนะ สอดคล้องกับทฤษฎีอาภา เทียนบุตร และสมชาย อังสุโชติเมธี (2565) นำเสนอไว่ว่านักเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ขาดการนิเทศติดตาม ควรมีการวางแผน อัตรากำลัง กำหนดนโยบาย จุดเน้น กลยุทธ์ กิจกรรมแนะแนวให้อยู่ในแผนพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน จัดกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม จัดทำข้อมูลสารสนเทศ การสรุปผลกิจกรรม แนะแนว ควรมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวอย่างต่อเนื่อง โดยสุภัทรา จิตรเพ่ง (2549) นำเสนอไว่ว่านักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน และความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมแนะแนวหลังการนิเทศแบบคลินิก จากการจัดกิจกรรมแนะแนวของครูที่ได้รับการนิเทศแบบคลินิก พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลางและมีความคิดเห็นทางบวกต่อการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว โดยมีความคิดเห็นว่าการกิจกรรมแนะแนว สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวช่วยส่งเสริมการตัดสินใจ เลือกแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนเพียงใดมากที่สุด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาเอกสารและสื่อ ประกอบการแนะแนวมีความชัดเจนและเข้าใจง่ายเพียงใด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และสุดท้ายโดยภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนอยู่ในระดับใด เพียงใด มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

1.2 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส เขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม พบว่า นักเรียนที่ต้องการให้มีการปรับปรุงกิจกรรมแนะแนวการศึกษา โดยเพิ่มเวลาการให้คำปรึกษารายบุคคล เพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษาและโอกาสทางอาชีพ จัดนิทรรศการและค่าย อาชีพที่หลากหลาย เชิญศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จมาแบ่งปันประสบการณ์ รวมถึงเพิ่มช่องทางการสื่อสารผ่านสื่อ ออนไลน์ เพื่อให้การแนะแนวมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ครอบคลุมมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ และครูแนะแนวควรร่วมกันพัฒนาระบบงานแนะแนวอย่างเร่งด่วน โดยเพิ่มอัตรากำลังครูแนะแนว จัดสรรงบประมาณ และขยายเวลาการให้คำปรึกษารายบุคคล พร้อมทั้งพัฒนาช่องทางการสื่อสารออนไลน์ผ่าน Line Official Account หรือ Facebook Page ของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารและการให้คำปรึกษาได้สะดวกยิ่งขึ้น

2.2 สถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับศิษย์เก่า สถาบันการศึกษา และสถานประกอบการในพื้นที่ เพื่อพัฒนากิจกรรมแนะแนวที่หลากหลาย เช่น การจัดนิทรรศการแนะแนวแบบ Interactive การจัดค่ายอาชีพ และการเชิญศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จมาแบ่งปันประสบการณ์ โดยมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทุกภาคเรียน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อยอด

ควรมุ่งเน้นการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบระยะยาวของการแนะแนวที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของนักเรียน โดยเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่และบริบทต่างๆ เพื่อพัฒนารูปแบบการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับโรงเรียน ขยายโอกาสอย่างแท้จริง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม ที่ช่วยสนับสนุนในการทำงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม

เอกสารอ้างอิง

- กขพรรณ วรรณภีร์. (2549). ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการแนะแนวโรงเรียนปิ่นสรวงแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยแม่โจ้. เชียงใหม่.
- เจตนา พงษ์พุกะ. (2566). รูปแบบการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยนครสวรรค์. พิษณุโลก.
- ทิพย์อาภา เทียนบุตร และสมชาย อังสุโชติเมธี. (2565). แนวทางการบริหารงานกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนท่านผู้หญิงวิไลมมาตยกุล (บ้านเป็กเคิ่ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ (Proceedings) การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 55 ปี 2565, 8-9 ธันวาคม 2565 นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ปนัดดา สิงห์โต. (2564). แนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. วารสารวิจัยวิชาการ, 4(3), 61-74. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/article/view/244809/168404>
- พิสุทธา อาริราชนันท์. (2550). การพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- มนตรี อินตา. (2562). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานบริการแนะแนวในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่. สืบค้นจาก <http://cmruir.cmru.ac.th/handle/123456789/1939?locale=th>
- สุทธิวรรณ ตันติธนาวงศ์. (2560). ทิศทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร. 10(2). 2843-2854. สืบค้นจาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/109763/86192>
- สุภัทรา จิตรพงศ์. (2549). การนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดกิจกรรมแนะแนวของครูประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). พันธกิจ. สืบค้นจาก <https://bsq.vec.go.th>
- อภิชาต นันท์ หนัณภักดี. (2555). ความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัยสมุทรปราการ ที่มีต่อบริการแนะแนวและการให้คำปรึกษา. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพฯ.